

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

для здобуття ступеня магістра

галузь знань – 23 «Соціальна робота»

спеціальність – 231 «Соціальна робота»

ОПП «Соціальна робота»

Схвалено Вченою радою факультету
педагогіки, психології та соціальної роботи

Протокол № 9 від «26» травня 2023 р.

Голова вченої ради Федірчук

Чернівці – 2023

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма адресована вступникам на другий (магістерський) рівень вищої освіти освітньо-професійної програми «Соціальна робота» спеціальності 231 «Соціальна робота» і має на меті виявити у них сформованості системи фахових теоретичних знань та навичок їх практичного застосування в конкретних умовах.

Програма вступного фахового випробування відображає основний зміст нормативних навчальних дисциплін циклу професійної та практичної підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти – «Теорія та історія соціальної роботи», «Методи соціальної роботи», «Правові основи соціальної роботи», «Соціальна робота з різними групами клієнтів», «Система соціальних служб».

При складанні фахових вступних випробувань вступники мають продемонструвати:

- високий рівень володіння теоретичними знаннями предметної області (поняття, концепції та методи підтримання і надання кваліфікованої допомоги особам, групам людей, громадам з метою розширення або відновлення їхньої здатності до соціального функціонування, реалізації громадянських прав, запобігання соціальної ексклюзії;
- уміння застосувати теорії і методи соціальної роботи для розв'язання комплексних соціальних проблем;
- готовність до самостійного аналізу та викладу матеріалу;
- вміння аналізувати, досліджувати проблему (задачу) за допомогою нових методів;
- здатність продукувати нові ідеї у сфері соціальної роботи.

Програма вступного фахового випробування на другий (магістерський) рівень вищої освіти розроблена з урахуванням вимог чинного Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 231 Соціальна робота галузі знань 23 Соціальна робота (затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 24.04.2019 р. № 557).

Програма схвалена на засіданні кафедри педагогіки та соціальної роботи, протокол № 8 від 11 квітня 2023 р.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Теорія та історія соціальної роботи

Поняття теорії соціальної роботи. Теоретична традиція наукового осмислення соціальної роботи. Наукова концепція, наукова теорія, наукова модель. Модель соціальної роботи. Ідеї та праці М. Річмонд. Функціональна індивідуальна робота. Ідеї О. Ранка, Дж. Тафта. Класифікація теорій і моделей соціальної роботи – різні підходи. Психологічні моделі соціальної роботи. Психодинамічна модель соціальної роботи. Когнітивно-біхевіористська модель соціальної роботи. Оперантне навчання. Класичне обумовлення. Гуманістична модель соціальної роботи. Соціологічні моделі соціальної роботи. Системна модель. Концепції протистояння, життєвого стресу, родинності, життєвої ніші. Соціально-радикальна модель. Теорія ролей та стигматизації. Комплексні (біопсихосоціальні) моделі соціальної роботи. Модель кризового втручання. Кризове консультування. Інтенсивний догляд (опіка). Модель, зосереджена на завданні. Сімейна терапія. Психосоціальна терапія. Структурна сімейна терапія. Соціально-педагогічна модель соціальної роботи.

Моделі (концепції) соціалізації особистості. Основні фактори, види та механізми соціалізації особистості. Людина як суб'єкт-об'єкт соціалізації. Роль освіти у соціалізації особистості. Дитяча та молодіжна субкультура як фактор соціалізації особистості. Вплив засобів масової інформації на соціальне становлення людини. Гендерна соціалізація особистості. Сутність наукових досліджень. Емпіричні та теоретичні дослідження. Мета та предмет соціального дослідження. Методи, види та етапи соціального дослідження. Вибірка. Логіка наукового дослідження. Гіпотеза дослідження. Формулювання мети та завдань дослідження. Впровадження результатів дослідження. Застосування методу анкетування в соціальних дослідженнях. Моніторинг як специфічний метод пізнання та експериментального дослідження. Математичні методи у соціальних дослідженнях. Методика обробки, аналізу та графічного представлення результатів досліджень. Інтерпретація, апробація і оформлення результатів наукового дослідження.

«Етика соціальної роботи» як складова підготовки соціального працівника. Професійна етика соціального працівника. Етичні принципи в соціальній роботі. Морально-етична культура соціального працівника. Проблеми деонтології у діяльності соціального працівника. Зміст і структура соціальної роботи. Діяльність соціального працівника в сучасних умовах. Закономірності, принципи і методи соціальної роботи. Організаційні форми соціальної роботи. Наукова організація праці студентів – майбутніх соціальних працівників. Зміст і структура професійно-етичної культури соціального працівника. Об'єкт соціальної роботи. Соціальний працівник як суб'єкт професійної діяльності. Взаємодія соціального працівника і клієнта. Професійно-статусна характеристика соціального працівника. Модель особистості соціального працівника. Професійне становлення соціального працівника. Соціально-психологічне забезпечення професійної діяльності соціального працівника. Мотиваційний аспект у структурі діяльності соціального працівника.

Методологічні і методичні аспекти вивчення іноземного досвіду соціальної роботи. Міжнародні правові акти та роль міжнародних організацій у розробці та здійсненні інтеграційної політики у сфері соціальної роботи, соціальної освіти. Соціальна робота в США. Система соціальної роботи в країнах Сходу. Концептуально-організаційні моделі соціальної роботи і соціальної освіти в країнах Європи. Досвід соціальної та соціально-педагогічної роботи в Німеччині. Розвиток соціальної роботи у Великобританії: традиції та сучасність. Система соціальної та соціально-виховної роботи у Франції. Модернізація системи соціальної роботи в Бельгії та Нідерландах: сучасні проблеми та перспективи. Скандинавська модель організації соціальної роботи. Особливості розвитку соціальної роботи в країнах Центральної та Східної Європи. Професійна підготовка соціальних працівників у США. Професійна підготовка

соціальних працівників та соціальних педагогів в Німеччині. Підготовка працівників соціальної сфери у Франції. Підготовка працівників соціальної сфери у Великобританії. Професійна підготовка працівників соціальної сфери у Бельгії та Нідерландах. Розвиток сучасної системи підготовки кадрів соціальної сфери в Польщі.

Історія соціальної роботи як наука і навчальна дисципліна. Становлення найдавніших видів і форм соціальної допомоги. Філантропічний період в історії соціальної роботи. Період громадської благодійності. Розвиток найпростіших форм соціальної допомоги в епоху Середньовіччя. Становлення державної системи благодійності в Західній Європі (з XVI - до сер. XVIII ст.). Основні тенденції розвитку благодійності в Київській Русі (IX-XV ст.). Розвиток вітчизняної церковної і державної соціальної допомоги в XIV-XVIII ст. Практика соціальної підтримки і допомоги на українських землях (XVI-XVII ст.). Державна і приватна благодійність в Україні другої половини XIX - початку XX століття (до 1917 р.). Науковий етап становлення соціальної роботи за кордоном. Радянський період в історії вітчизняної соціальної роботи (1917 – 1991 рр.). Актуальні проблеми соціальної роботи на сучасному етапі.

Методи соціальної роботи

Значення теорії для практики соціальної роботи. Взаємозв'язок понять «метод соціальної роботи», «технологія соціальної роботи», «форма соціальної роботи». Сучасні підходи до класифікації методів соціальної роботи. Організаційні форми соціальної роботи. Технології соціальної роботи: специфіка та класифікації. Стандарти якості соціальних послуг як інструменти забезпечення ефективності соціального захисту. Професійна діяльність соціального працівника: сутність, структура. Індивідуальна соціальна робота. Метод «ведення випадку». Індивідуальне консультування в соціальній роботі. Телефонне консультування. Представництво інтересів клієнта в соціальній роботі. Групова соціальна робота. Самокерована групова робота. Вулична соціальна робота. Соціальна робота в громаді. Методи медико-соціальної роботи. Соціально-економічні методи підтримки населення. Методи і технології зв'язків з громадськістю. Метод медіації у соціальній роботі. Технологія соціального патронажу. Рекламно-інформаційні технології в соціальній роботі. Методи соціальної роботи з прийомними сім'ями та дитячими будинками сімейного типу. Методи соціальної роботи з сім'ями, які перебувають в складних життєвих обставинах. Методи соціальної роботи з людьми похилого віку. Методи соціальної роботи з особами, які перебувають та повернулись з місць позбавлення волі. Методи соціальної роботи із людьми з залежністю від психоактивних речовин. Методи соціальної роботи з військовослужбовцями. Консультування як напрям діяльності соціального працівника. Історія консультування. Консультування в світлі основних психологічних теорій. Організація консультування у соціальній роботі. Процес консультативної взаємодії та його специфіка. Методи, форми та види консультування у соціальній роботі. Консультування як суб'єкт-суб'єктна взаємодія. Етичний кодекс консультанта. Телефонне консультування як напрям консультативної роботи соціального працівника. Загальні відомості про тренінг та його структуру. Тренер, його роль функції та особливості діяльності. Тренінгова група, її структура та особливості розвитку. Правила групової взаємодії під час тренінгу. Види тренінгових вправ та методика їх проведення. Становлення мистецтва живого слова. Риторична спадщина східних слов'ян. Теоретичні основи побудови публічної промови. Комунікативна професіограма соціального працівника. Культура мовлення як складова загальнолюдської культури. Закони риторики. Спілкування соціального працівника як творчий процес. Дихання, голос, дикція як елементи професійної техніки соціального працівника. Слухання як важливий компонент ефективної соціально-мовленнєвої взаємодії. Техніка саморегуляції в професійній діяльності соціального працівника. Гумор у соціально-мовленнєвій взаємодії. Особливості монологічного мовлення соціального працівника. Діалог і полілог як форми взаємодії соціального працівника з

клієнтами. Ділова телефонна комунікація в професійній діяльності соціального працівника. Посередництво у вирішенні конфліктів. Теоретичні основи медіації. Шкільна медіація – створення шкільних служб медіації у ЗНЗ. Етичні норми проведення медіації. Медіація як процедура. Закордонний досвід використання медіації у соціальній сфері. Рекламно-інформаційна діяльність і суспільство. Нормативно-правові засади рекламної діяльності. Соціальна реклама як один із видів комунікації. Історичні аспекти розвитку рекламно-інформаційної діяльності в соціальній сфері. Основні складові рекламно-інформаційних технологій. Характеристики та основні етапи реалізації рекламно-інформаційної кампанії на соціальну тематику. Особливості створення та проектування соціальної реклами. Розміщення, поширення та оцінка ефективності соціальної реклами. Основи public relations, як основної технології комунікаційної діяльності.

Правові основи соціальної роботи

Соціальна політика як функція державного управління, її складові та інструменти. Соціальне партнерство та його роль у вирішенні соціальних проблем. Організація і управління системою соціальної політики. Чинники соціальної політики. Чинні законодавчі та нормативні акти, що регулюють соціальну політику в Україні. Інформаційне забезпечення соціальної політики. Фінансування соціальної політики України. Основні моделі реалізації соціальної політики у розвинених країнах світу. Соціальний захист та безпека людини. Характеристика основних видів соціального страхування та соціальної допомоги. Бідність – ключова соціальна проблема суспільства. Глобальні проблеми сучасної цивілізації і пошуки ефективності соціальної політики в світі. Соціальні права. Організаційно-правові форми та види соціального захисту. Пенсії, соціальні допомоги в Україні. Основні законодавчі акти, що захищають права та інтереси усіх верств населення. Соціально-правовий захист інвалідів. Соціально-правовий захист безробітних. Соціально-правовий захист біженців та мігрантів. Право соціального захисту як галузь національного права України. Соціально-правовий захист дітей як загальносвітова суспільна проблема. Соціально-правовий захист інтересів дітей-сиріт та дітей, що залишились без піклування батьків. Органи управління у сфері соціального захисту та заклади надання соціальних виплат та соціальних послуг. Законодавче та нормативне забезпечення права на освіту та охорону здоров'я громадянам України. Соціальний захист людей похилого віку та самотніх. Соціально-правовий захист бездомних і безпритульних громадян. Теорія, методологія і організація соціальної статистики. Статистика соціального складу і руху населення. Статистика зайнятості, ринку праці і безробіття. Статистика рівня життя населення і бідності. Статистика доходів населення споживання матеріальних благ (послуг). Статистика стану здоров'я, охорони здоров'я та соціального забезпечення населення. Правова статистика. Статистика окремих галузей сфери обслуговування населення. Поняття, предмет, метод і система права соціального забезпечення. Соціально-забезпечувальні правовідносини. Система страхових допомог в Україні. Види соціальних послуг, що надаються безробітним. Правові засади забезпечення інвалідів. Державні соціальні допомоги. Ритуальне обслуговування громадян. Організаційно-правові форми соціального забезпечення в Україні. Страхові і спеціальні пенсії за законодавством України. Соціальне забезпечення дітей в Україні. Реабілітація дітей з особливими потребами. Методи та моделі соціальної реабілітації. Психологічна реабілітація. Медична реабілітація. Психолого-педагогічна реабілітація. Професійна реабілітація. Трудова реабілітація. Центри реабілітації різних категорій населення. Мета, об'єкт, предмет дозвіллезнавства. Форми спілкування в умовах дозвіллевої діяльності. факторів раціонального використання вільного часу. Принципи культурно-дозвіллевої діяльності. Ознаки дозвілля. Рівні соціальної роботи. Представництво інтересів клієнта. Соціальна робота в сільській місцевості. Діяльність неурядових організацій м. Чернівці. Модель «Ведення випадку». Фостерна допомога.

Соціальна робота з різними групами клієнтів

Підприємство як суб'єкт господарювання. Соціальна інфраструктура та соціальна діяльність підприємства. Соціальна служба в організаційній структурі підприємства. Вимоги до етичних та ділових якостей соціальних працівників на підприємстві. Соціальна адаптація молодих робітників. Соціальна робота на підприємстві з особами, які зловживають алкоголем. Соціальні дослідження на підприємстві. Медіація як один із альтернативних способів вирішення індивідуальних трудових спорів. Інші напрямки соціальної роботи на підприємстві. Основні поняття і категорії соціальної роботи, її функції та принципи. Актуальність соціальної роботи з «групами ризику». Класифікація осіб, що входять до «груп ризику». Ресурсне забезпечення соціальної роботи з різними групами клієнтів. Адиктивна поведінка особистості та основні її прояви. Соціальна робота з алкоголезалежними людьми. Соціальна реабілітація та супровід наркозалежних. Соціальна робота з особами, що проявляють нехімічні форми адиктивної поведінки. Специфіка соціальної роботи з інвалідами. Специфіка соціальної роботи з людьми похилого віку. Специфіка соціальної роботи з бездомними. Державні та недержавні служби в сфері соціальної роботи з бездомними людьми. Соціальна робота з мігрантами і біженцями. Соціальна робота з безробітними. Соціальна робота з особами, що постраждали від насильства. Соціальна робота з представниками нетрадиційної сексуальної орієнтації. Робота соціального працівника з самотніми матерями. Молодь як специфічна соціально-демографічна група. Державна молодіжна політика в Україні. Нормативно-правові засади соціальної роботи з молоддю в Україні. Загальна характеристика системи соціальної роботи з молоддю в Україні. Специфіка здійснення в Україні соціальної роботи з різними категоріями молоді. Соціально-виховна робота з молоддю в США. Молодіжна соціальна робота в Німеччині. Соціальна робота з молодими людьми в інших закордонних країнах. Вступ до соціальної роботи з людьми які живуть з ВІЛ. Загальні відомості та медичні аспекти ВІЛ. Соціально-психологічні аспекти життя з ВІЛ. Правові аспекти роботи з людьми, які живуть з ВІЛ. Методи соціальної роботи з людьми, які живуть з ВІЛ. Особливості роботи з окремими групами людей, які живуть з ВІЛ. Види консультування людей, які живуть з ВІЛ. Формування прихильності до ВААРТ (високоактивна антиретровірусна терапія). Організаційні аспекти соціальної роботи з людьми які живуть з ВІЛ. Соціальні, психологічні та побутові проблеми сім'ї, що виховує дитину з функціональними порушеннями, на кожному з основних етапів її розвитку. Характеристика основних бар'єрів, що заважають інваліду бути повноцінним членом суспільства, та можливості їх усунення. Інвалідність, її основні причини. Моделі інвалідності. Класифікація людей з особливими потребами. Основи соціально-педагогічної реабілітації дітей з обмеженими функціональними можливостями. Сутність реабілітаційних заходів, їх види та особливості проведення. Сутність та структура соціально-культурної реабілітації інвалідів. Ерготерапія та її роль в реабілітації людей з особливими потребами. Особливості навчання і виховання логопатів і дітей, що мають розлади у розвитку пізнавальної сфери. Самообслуговування та соціально-побутове орієнтування людей з порушенням зору та слуху. Специфіка роботи з людьми з функціональними обмеженнями у центрах соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, громадських організаціях та державних установах (з досвіду проходження різних видів соціально-педагогічної практики). Суть геронтології. Психолого-педагогічна характеристика літньої людини. Теорії старіння і смерті. Хвороби літніх людей. Пенсіонери у структурі населення нашої країни, їх категорії, права, пільги. Напрями соціально-педагогічної роботи з людьми похилого віку. Діяльність громадських, релігійних організацій з соціального захисту та опіки людей похилого віку. Основні соціальні структури соціального захисту і опіки старих людей. Особливості спілкування соціального працівника і людини похилого віку. Досвід роботи з людьми похилого віку у розвинених європейських країнах.

Делінквентна та кримінальна поведінка крізь призму теоретичних вчень та прикладних досліджень. Історичний досвід боротьби із соціальним феноменом злочинності. Педагогічна занедбаність – основна передумова відхилень у поведінці неповнолітніх. Основні теорії тлумачення протиправної поведінки. Соціально-психологічна характеристика осіб з протиправною поведінкою. Соціальна профілактика протиправної поведінки як аспект соціальної політики держави. Нормативно-правові засади соціальної роботи з правопорушниками. Розвиток ювенальної юстиції в Україні. Діяльність основних суб'єктів профілактики протиправної поведінки в Україні. Міжнародні підходи до вирішення проблеми злочинності. Основні засади соціальної роботи з правопорушниками в зарубіжних країнах. Соціально-правове виховання дітей та молоді: основні знання з профілактики правопорушень. Методи роботи в пенітенціарних закладах із засудженими. Особливості роботи з неповнолітніми засудженими. Методи соціальної роботи з колишніми засудженими.

Система соціальних служб

Історія соціальних служб. Практика соціальної роботи в системі соціальних служб. Суб'єкт і об'єкт соціальної роботи в системі соціальних служб. Поняття соціальної служби, мета та завдання соціальної служби. Соціальне розподілення, соціальне забезпечення та соціальне постачання як головні функції системи організації соціальних служб. Структура та види соціальних служб. Нормативна база функціонування соціальних служб та відомств. Загальна характеристика та напрямки діяльності спеціалізованих соціальних служб в Україні. Територіальні центри соціального обслуговування (надання соціальних послуг). Соціальні служби у справах сім'ї, дітей та молоді. Служби надання соціальних послуг бездомним громадянам. Робота спеціалізованих установ для звільнених осіб - центри соціальної адаптації, спеціальні будинки-інтернати, які надають допомогу звільненим особам у їх соціальній адаптації. Поняття, сутність та історія розвитку аудиту. Теоретичні основи соціального аудиту. Цілі та професійні стандарти соціального аудиту. Національні системи соціальних відносин і аудиту. Методи соціального аудиту. Технологія проведення соціального аудиту. Типи соціального аудиту. Становлення соціального аудиту в Україні. Сутність соціального інспектування та нормативно-правова основа його здійснення. Соціальний супровід сімей, що перебувають в складних життєвих обставинах. Правила поведінки та зовнішній вигляд соціального інспектора. Порядок інспектування сімей, дітей та молоді, які опинились у складних життєвих обставинах. Планування роботи, діловодство та звітність соціального інспектора. Визначення нужденності сім'ї та перевірка достовірності поданої сім'єю інформації. Методика обчислення сукупного доходу сім'ї для всіх видів соціальної допомоги. Менеджмент як наука та вид діяльності. Історія розвитку менеджменту як теорії управління. Менеджмент соціальної роботи. Основні підходи та принципи. Методологія менеджменту соціальної роботи. Типологія менеджменту соціальної роботи. Структура менеджменту соціальної роботи. Планування як функція менеджменту соціальної роботи. Організація як функція менеджменту соціальної роботи. Мотивація як функція менеджменту соціальної роботи. Контроль як функція менеджменту соціальної роботи. Менеджмент соціальної роботи на макрорівні. Поняття, структура, значення недержавних організацій щодо вирішення соціальних проблем. Правове забезпечення діяльності недержавних організацій, які проводять різні види соціальної. Взаємодія і співпраця недержавних організацій зі ЗМІ та бізнесом у соціальній роботі. Специфіка взаємодії недержавної організації із урядом та державними структурами. Волонтерська служба недержавної організації соціальної сфери. Досвід соціальної роботи недержавних організацій. Визначення поняття «територіальна громада». Її суть, ознаки та особливості організації соціальної роботи в ній. Волонтерство у соціальній громаді. Ресурси соціальної роботи в територіальній громаді. Зарубіжний досвід організації соціальної роботи в територіальній громаді. Громадянське суспільство.

Рекомендована література

Основна:

1. Вступ до соціальної роботи: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. Т.В. Семигіної, І.І. Миговича. – К.: Академвидав, 2005. – 304 с.
2. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / За заг. ред. І.Д. Зверевої. – Київ – Сімферополь : Універсум, 2013. – 536 с.
3. Єрьоміна Л.Є. Практикум з соціальної роботи. Част. I : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / Л. Є. Єрьоміна; за заг.ред. О. В. Федорової. – Мелітополь : ФОП Однорог Т.В., 2017. – 140 с.
4. Історія, теорія і практика соціальної роботи в Україні : навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів / [упоряд.: С. Я. Харченко, Л. Ц. Ваховський, О. П. Песоцька, В. О. Кратінова, О. Л. Караман]. – Луганськ: Альма-матер, 2005. – 408с.
5. Карпенко О. Г. Вступ до спеціальності «Соціальна робота»: навч.- метод. посіб. / О. Г. Карпенко. – К.: Видавничий дім «Слово», 2011. – 248 с. 130
6. Купенко О. В. Соціальна робота: від теорії до практики. Суми: Сумський державний університет, 2019.
7. Лукашевич М. П. Теорія і методи соціальної роботи: Навч. посіб. — 2-ге вид., доп. і випр./ М. П. Лукашевич, І. І. Мигович. — К.: МАУП, 2003. — 168 с.
8. Лукашевич М. П., Семигіна Т. В. Соціальна робота: теорія і практика: Підручник. Київ: Каравела, 2015.
9. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.
10. Соціальна і гуманітарна політика: підручник / В.П. Трощинський, В.А. Скуратівський, М.В. Кравченко та ін.; за заг. ред. Ю.В. Ковбасюка, В.П. Трощинського. Київ: Вид-во НАДУ, 2016. 792 с.
11. Соціальна робота : технологічний аспект : навч. посіб. / А. Й. Капська, О. В. Безпалько, Р. Х. Вайнола [та ін.] ; нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. - К. : Центр навч. літ., 2004. - 352 с.
12. Соціальна робота в Україні : навч. посіб. /І. Д. Зверева, О. В. Безпалько, О. І. Янкович [та ін.] ; за заг. ред. І. Д. Зверевої, Г. М. Лактіонової. - 2-ге вид., перер., доп. - К. : Центр навч. літ., 2004. - 256 с.
13. Соціальна робота в Україні: перші кроки / За ред. В. І. Полтавця. Київ: КМ Академія, 2000.
14. Соціальна робота з людьми, які живуть із ВІЛ/СНІДом: Метод. посібник для проведення курсів підвищення кваліфікації / Ред. Семигіна Т. В. Київ: Вид. дім „Києво-Могилянська академія”, 2006.
15. Соціальна робота: В 3-х ч. Ч. 1. Основи соціальної роботи / За ред. Т. Семигіної, І. Григи. Київ: Києво-Могилянська академія, 2004.
16. Соціальна робота: реалії та виклики часу: навчально-методичний посібник. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2021. 219 с.
17. Соціальна робота: Хрестоматія – К.: ДЦССМ, 2001. – 396 с. // Соціальна робота. Книга 3.
18. Теорії і методи соціальної роботи : підруч. / за ред. : Т. В. Семигіної, І. І. Миговича. - К. : Академія, 2005. - 328 с.
19. Тюптя Л. Т. Соціальна робота: теорія і практика : навчальний посібник / Л. Т. Тюптя, І. Б. Іванова ; Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини "Україна" . – 2-ге вид., перероб. і доп. – Київ : Знання, 2008 . – 574 с.
20. Тюптя Л. Т., Іванова І. Б. Соціальна робота: теорія і практика. Київ: ВМУРОЛ, 2004. С. 7-22.
21. Шахрай В. М. Технології соціальної роботи: Навч. посібник для студ. вузів / В. М. Шахрай . – Київ : Центр навчальної літ., 2006 . – 463 с.

Допоміжна:

1. Землянська Н., Семигіна Т. Зміст соціальної роботи з трудовими мігрантами з огляду на специфіку мобільності робочої сили // Актуальні проблеми соціальної педагогіки та соціальної роботи: м-ли Всеукр.наук.-практ. конф. (Умань, 11 жовтня 2019 р.). Умань : ВІЗАВІ, 2019. С. 50-53. 4.
2. Лаврецький Р.В., Лоза А.С. Етичні дилеми в соціальній роботі // Young Scientist. 2017. № 12 (52). С.81-86.
3. Лукашевич М.П., Семигіна Т.В. Соціологія соціальної роботи // Психологія і суспільство. 2014. № 1. С. 107-149.
4. Семигіна Т. В. Розвиток власних теорій соціальної роботи: глобальні тенденції // Розвивальний потенціал сучасної соціальної роботи: методологія та технології : м-ли IV Міжнар. наук.-практ. конф. (15–16 березня 2018 року, Київ) / За ред. Ю.М. Швалба. Київ: КНУ імені Тараса Шевченка, 2018. С. 90-94
5. Соціальна робота в Україні: перші кроки / За ред. В. Полтавця. – К.: Вид. дім “КМ Academia”, 2000. – 236 с.
6. Тернопільська В.І., Бакуліна О.С. Актуальність питання соціальної політики в Україні. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2020. Вип. 1(24). С. 191-194.

Інформаційні ресурси:

Про затвердження Етичного кодексу спеціалістів із соціальної роботи України: Наказ Міністерства у справах сім'ї, молоді та спорту від 9.9.2005 р. № 1965. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1965643-05>

Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю: Закон України № 2558-III від 21.06.2001. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2558-14> 13.

Про соціальні послуги: Закон України від 17 січня 2019 р. № 2671-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19> 12.

Міністерство соціальної політики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/index>

Соціальна робота в Україні: теорія і практика. Архів номерів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ligasocial.org.ua/index>.

International Federation of Social Workers [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ifsw.org>

Соціальна робота з різними групами клієнтів
<http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/26478/1/Lek.pdf>

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
відповідей на комплексному фаховому іспиті для абітурієнтів,
які вступають на другий (магістерський) рівень вищої освіти
спеціальності «Соціальна робота»
(на базі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти)

Комплексний фаховий іспит приймається в тестовій формі. До кожного завдання пропонується 4 варіанти відповідей, з яких лише один правильний.

Правильна відповідь на кожне тестове завдання оцінюється в 5 балів. Завдання вважається виконаним правильно, якщо вибраний правильний варіант відповіді.

Завдання вважається виконаним неправильно, якщо: а) позначено неправильну відповідь; б) позначено два або більше варіантів відповіді, навіть якщо серед них є правильний; в) відповідь не позначено взагалі.

Максимальна кількість балів на вступному випробуванні – 200.

Знання абітурієнтів оцінюються за загальними критеріями оцінювання тестових завдань:

- **180-200 балів (високий рівень)** (більше 90% правильних відповідей) виставляється за вибір правильної відповіді майже на всі тестові завдання, характеризує глибокі знання змісту предмета: уміння аналізувати, порівнювати, виділяти головне; відзначається системністю, послідовністю, логічністю знань, якісно сформованими практичними вміннями та навичками, програмовий матеріал засвоєний на високому рівні;
- **150-175 балів (достатній рівень)** (76-90% правильних відповідей) виставляється за вибір правильної відповіді на більшість тестових завдань, характеризує повні знання змісту предмета: вільне володіння практичними навичками; аргументоване знання матеріалу, але допускаються незначні неточності у розкритті змісту окремих тем програми;
- **125-145 балів (середній рівень)** (60-75% правильних відповідей) – виставляється за вибір правильної відповіді на більшість питань (як правило першого рівня складності); характеризує поверхневе оволодіння матеріалом окремих питань навчальних курсів, абітурієнт плутає поняття, невпевнений у правильності відповіді, допускає неточності у теоретичних знаннях; не вміє встановлювати взаємозв'язок теорії з практикою.
- **100-120 балів (низький рівень)** (менше 50% правильних відповідей) – виставляється за вибір правильної відповіді лише на окремі питання програми; що характеризує поверхове оволодіння теоретичними знаннями, науковими фактами, визначеннями; відсутня здатність аналізувати; не вміє оцінювати психолого-педагогічні факти та явища, встановлювати взаємозв'язок теорії з практикою.

**Завідувач кафедри педагогіки
та соціальної роботи**

Людмила ТИМЧУК